ЗВІТ

про забезпечення створення відповідної інфраструктури (центрів громадськості, коворкінгів, бібліотечних просторів, центрів життєстійкості, ветеранських просторів тощо) з метою розв'язання проблем місцевого значення

Надаємо звіт про флагманський проект МОЗ - розвиток Центрів досконалості, а також відповідно до інформації, опублікованої центральними органами виконавчої влади - щодо центрів життєстійкості, ветеранських просторів.

Центри досконалості

На початку 2025 року статусу центру досконалості набуло КП «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» РОР. Станом на грудень 2025 року до проєкту залучено сім закладів охорони здоров'я:

1. КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради»,
2. КНП «Міська клінічна лікарня №4 Дніпровської міської ради»,
3. КНП «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка Вінницької обласної ради»,
4. КНП «Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня Тернопільської обласної ради»,
5. НДСЛ «Охматдит»,
6. ДЗ «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова Поляна» МОЗ України»,
7. КП «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» РОР.

У проміжку з травня 2023 року до грудня 2025 року, за підтримки Бюро ВООЗ в Україні, Проєкту «Реабілітація травм війни в Україні», що реалізується благодійним фондом «Пацієнти України», та бельгійської агенції міжнародної співпраці ENABEL центри досконалості (а саме КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради», КНП «Міська клінічна лікарня №4 Дніпровської міської ради», КНП «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка Вінницької обласної ради», КНП «Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня Тернопільської обласної ради») провели освітні заходи для фахівців з реабілітації з більш ніж 80 реабілітаційних відділень з різних областей України.

У 2025 році тренінгами охоплено щонайменше 41 заклад спроможної мережі (за попередніми даними: 36 — за підтримки ВООЗ, 5 — за підтримки ENABEL).

Формати навчання від центрів досконалості включають очні тренінги, стажування, супервізії, онлайн-тренінги, конференції, курси навчання тренерів, експертні оцінювання, а також клінічні професійні 3-місячні тренінги для мультидисциплінарних реабілітаційних команд спроможної мережі. Станом на грудень 2025 року, зважаючи на ріст спроможної мережі, до навчань у центрах досконалості долучено майже 50% ЗОЗ спроможної мережі. Мета МОЗ – охопити клінічними професійними тренінгами всі заклади спроможної мережі

протягом наступних років.

Українські реабілітаційні команди, що беруть участь в освітніх заходах центрів досконалості, оволодівають клінічними навичками та методами ефективної допомоги пацієнтам з хворобами й станами, спричиненими війною, розвивають навички продуктивної командної роботи та комунікації. Про це зокрема свідчать результати пре- та пост-тестувань команд-учнів, а також оцінювання за Mayo High Performance Teamwork Scale, які застосовуються в рамках тренінгів. Так, відповідно до підсумків тестувань учасників першого та другого циклів тренінгів у 2025 році, кількість правильних відповідей у пре- та пост-тестуваннях зростає від 56-80% до 86-94%. За Mayo High Performance Teamwork Scale команди отримують високі та відмінні результати.

Під час 5-го Національного Конгресу ФРМ (Львів, 14-15.11.2025) було здійснено доповідь щодо використання шкали Mayo High Performance Teamwork Scale для оцінювання МДРК на базі Дніпровського центру досконалості. Аналогічне представлення досвіду та результатів використання шкали Mayo High Performance Teamwork Scale для оцінювання МДРК на базі Дніпровського центру досконалості відбудеться й в рамках 25-го Європейського Конгресу ФРМ (Краків, 23-26.03.2026).

Ветеранські простори

Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 року № 1560 «Деякі питання створення та забезпечення функціонування мережі державних ветеранських просторів» прийнята з метою реалізації експериментального проєкту зі створення та забезпечення функціонування мережі державних ветеранських просторів на території України.

Постановою затверджено Порядок реалізації експериментального проєкту, який передбачає формування централізованої моделі організації та координації діяльності ветеранських просторів, встановлення єдиних підходів до їх функціонування, стандартів доступності та якості послуг, а також механізмів взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади.

Експериментальний проєкт розрахований на два роки та передбачає створення мережі державних ветеранських просторів у регіонах, зокрема в обласних центрах, місті Києві та районах областей. Ветеранські простори визначаються як багатофункціональні центри, покликані забезпечити ветеранів війни та членів їхніх сімей інформаційно-консультаційними, соціальними, психологічними та іншими супровідними послугами.

Координацію реалізації експериментального проєкту покладено на Міністерство у справах ветеранів України. Постановою також передбачено створення державного підприємства «Державний ветеранський простір», яке забезпечуватиме організаційну та методичну підтримку функціонування мережі.

Фінансування діяльності ветеранських просторів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в межах відповідних бюджетних програм. Послуги, що надаються у ветеранських просторах, є безоплатними для відвідувачів.

Постанова набрала чинності 4 грудня 2025 року та є складовою державної

політики у сфері підтримки ветеранів війни, їх соціальної адаптації, реінтеграції та забезпечення доступу до необхідних сервісів/

Центри життєстійкості

Формування життєстійкості - пілотний проєкт Міністерства соціальної політики в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?" за ініціативи Першої леді Олени Зеленської. Він передбачає створення у громадах Центрів життєстійкості, де кожна людина безкоштовно може отримати психосоціальну підтримку.

Мета проєкту – підтримати психічне здоров'я людей, знизити рівень стресу та тривожності серед населення громад; допомогти адаптуватися до нових умов життя та кризових ситуацій; навчити учасників проєкту техніками стресостійкості та попередження психологічної травматизації; створити дієві механізми забезпечення соціальними послугами у Центрах життєстійкості; зміцнити волонтерський рух та підвищити соціальну згуртованість громади.

Центр життєстійкості - дружній, безбар'єрний простір, куди може звернутися кожен житель громади і отримати підтримку психолога, або проконсультуватися з фахівцем соціальної роботи.

Процес надання послуги регулюється постановою Кабміну №1049 Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості.

Організація роботи Центрів життєстійкості регулюється постановою Кабміну №83 Про організацію діяльності та забезпечення функціонування Центрів життєстійкості.

Напрями роботи Центрів життєстійкості:

первинна консультація

психосоціальна підтримка

координація волонтерських активностей

підтримка сімей

Терміни реалізації. У форматі експериментального проєкт працюватиме до кінця 2025 року за кошти бюджетної програми 2501370 (Розвиток системи соціальних послуг).

Відповідальні органи. Координатор проєкту – Міністерство соціальної політики України. Проєкт реалізовується у співпраці з Нацсоцслужбою , Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю, органами місцевого самоврядування та надавачами соціальних послуг.